

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

جمعیت هلال احمر
استان خراسان رضوی

Khorasan Razavi
Red Crescent

نظام جامع عملیاتی پدافند غیر عامل کشور

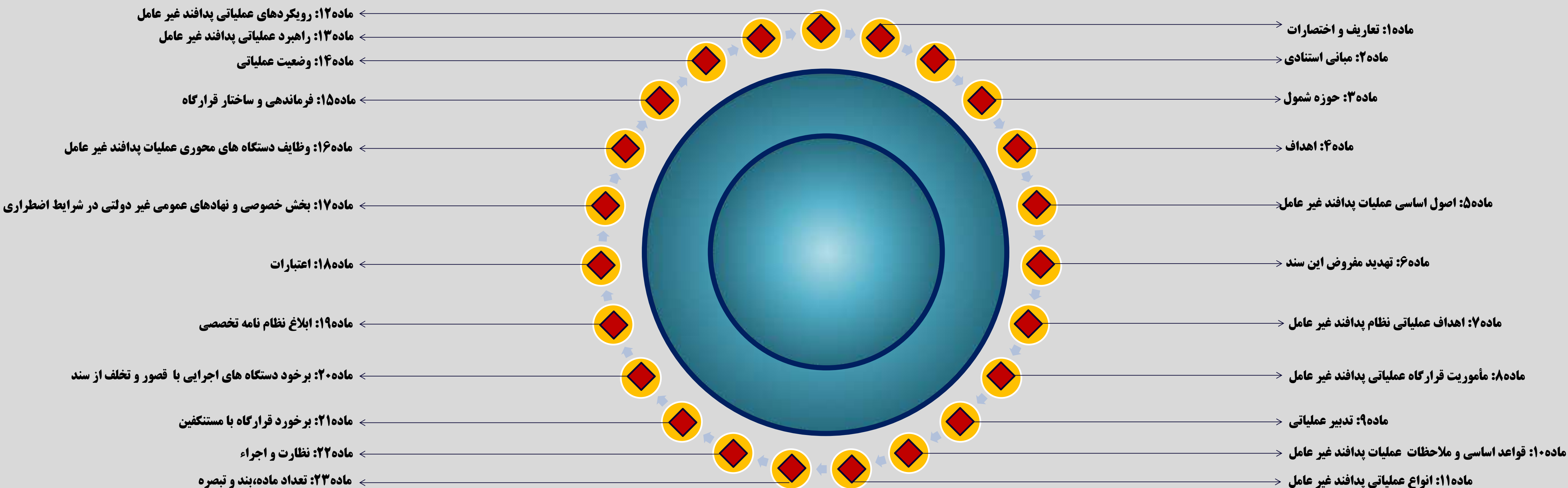
مقدمه

بروز تهدیدات نوین و نوپدید در عرصه بین الملل ایجاد می کند تا در حفظ و تامین منافع ملی دقت لازم را داشته و همواره برای مقابله با عملی شدن هرگونه تهدید و شرایط اضطراری یا مواردی که منافع ملی را به مخاطره می اندازد آمادگی داشته باشیم حفظ و ارتقاء آمادگی ها در دو بخش سرمایه های انسانی و تجهیزاتی و تداوم کارکرد زیرساخت های حیاتی و حساس کشور در شرایط اضطراری از ضروریات تحقق اهداف پدافند غیرعامل می باشد دستیابی به این مهم نیازمند برنامه ریزی همکاری و مشارکت کلیه بخش های دولتی و غیردولتی در تمام سطوح کشور است به این دلیل و در راستای صیانت از مردم حفاظت از زیرساخت ها و پاسخ و مقابله با شرایط اضطراری نظام جامعه عملیاتی پدافند غیرعامل کشور به منظور مدیریت مخاطرات و کاهش سطح آسیب پذیری ها در زیرساخت های حیاتی حساس و مهم و افزایش تاب آوری تهیه و تدوین گردیده است بدیهی است اجرایی شدن نظام مذکور با همکاری و مشارکت و حضور موثر همه دستگاه های اجرایی و نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران در تمام سطوح امکان پذیر خواهد بود.

مفهوم واژگان و عبارات اختصاری به کار رفته در این قانون به شرح زیر است:

مواد نظام نامه

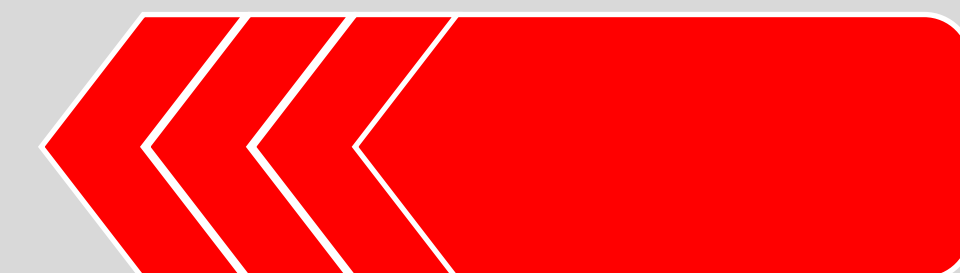
ماده ۱ – تعاریف و اختصارات

(۱) کمیته دائمی: کمیته دائمی پدافند غیرعامل کشور

(۲) سازمان: سازمان پدافند غیرعامل کشور

(۳) قرارگاه عملیاتی پدافند غیر عامل: به ساختار عملیاتی سازمان اطلاق می شود که در تابعیت ستاد کل نیروهای مسلح می باشد و مأموریت های عملیات سازمان را با هماهنگی و تعامل بخش های کشوری و لشکری هدایت و راهبری می کند.

ماده ۱ – تعاریف و اختصارات

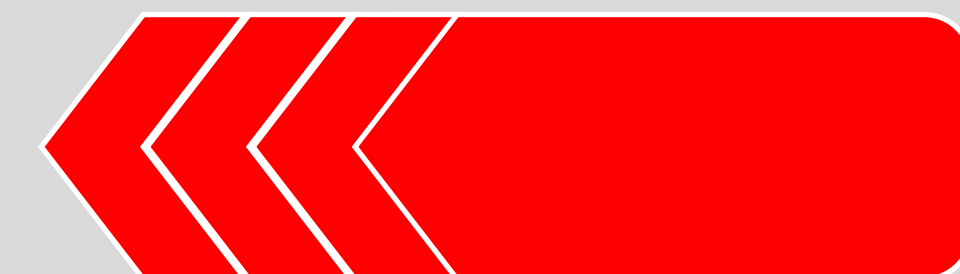
(۴) نظام جامع عملیاتی پدافند غیرعامل: سند عملیاتی قرارگاه عملیاتی که در آن به تعیین نقش ها و وظایف و روابط و نحوه تعامل بخش‌های مختلف عملیات پدافند غیر عامل مسئولیت دستگاه‌های اجرایی چگونگی تحقق اهداف و اجرای مأموریت‌های حوزه پدافند غیرعامل در سطوح مختلف عملیاتی و قرارگاه‌های عملیاتی پدافند غیر عامل (اردوگاه‌های پدافند سایبری پدافند زیستی پدافند شیمیایی پدافند پرتوی و پدافند مردم محور) می پردازد.

ماده ۱ – تعاریف و اختصارات

(۵) حوزه های عملیاتی پدافند غیر عامل: نظام عملیاتی پدافند غیرعامل شامل پدافند زیستی شیمیایی سایبری الکترونیک و الکترو مغناطیس مردم محور پرتوی نظامی و ترکیبی و سایر اقدامات عملیاتی پدافند غیرعامل در برابر انواع تهدیدات و اقدامات نظامی دشمن می باشد.

(۶) پهنه حیاتی: بخشی از فضای سرزمینی که مجموعه ای از زیرساخت های حیاتی یا حساس در آن مستقر بوده و ممکن است بین دو یا چند استان یا شهرستان مشترک باشد مانند منطقه انرژی پارس جنوبی و عسلویه

ماده ۱ – تعاریف و اختصارات

(۷) پدافند غیر عامل در عمق یک استراتژی دفاعی و پدافند غیر عامل مبتنی بر ایجاد لایه‌های متعدد پدافندی در زیرساخت‌ها برای کند کردن اقدامات دشمن و تأخیر در توقف کارکردهای اساسی زیرساخت‌های با اهمیت است در این استراتژی هر چه دفاع از لایه های عمیق تر انجام شود موفقیت دشمن به تعویق افتاده و زمان برای انجام اقدامات خودی بیشتر می شود.

ماده ۲ – مبانی استنادی

- (۱) رهنمودها احکام معنویات و تدابیر مقام معظم رهبری
- (۲) سیاست های کلی نظام در موضوع پدافند غیرعامل ابلاغی مقام معظم رهبری
- (۳) اساسنامه سازمان پدافند غیرعامل کشور
- (۴) قانون برنامه پنجساله ششم توسعه جمهوری اسلامی
- (۵) آیین نامه های مرتبط هیئت وزیران
- (۶) دستورالعمل هم افزایی و تعامل نیروهای مسلح با سازمان پدافند غیرعامل کشور

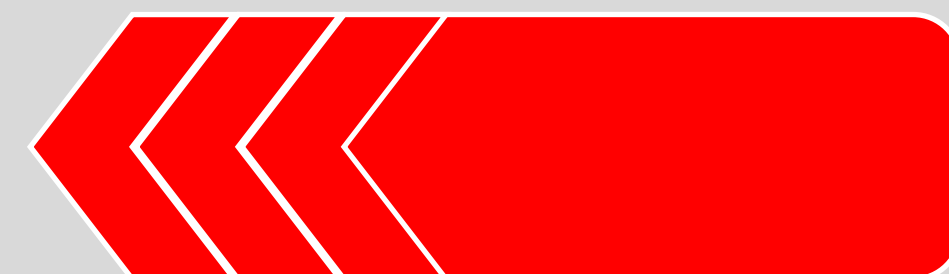
ماده ۳ - حوزه شمول

دستگاه های اجرایی موضوع ماده ۵ قانون مدیریت خدمات کشوری سازمان های لشکری شرکت های خصوصی و آحاد مردم را در بر می گیرند

تبصره ۱) در راستای حفظ منافع ملی و در چارچوب توافقنامه های مشترک و بین المللی با سایر کشورها این سند می تواند خارج از قلمرو جمهوری اسلامی ایران را نیز پشتیبانی می کند

تبصره ۲) به منظور حفظ و ارتقاء کارآمدی و اثربخشی این نظام نامه این سند در مقاطع زمانی ۵ ساله مورد بازنگری و روزآمدی قرار می گیرد

ماده ۴ - هدف از تدوین این سند

۱. تبیین اصول و قواعد اساسی و رویکردهای عملیاتی پدافند غیر عامل
۲. تعیین مأموریت ها نقش ها و وظایف و تنظیم روابط اجرایی و ارتباطات عملیاتی با حداکثر هماهنگی و هم افزایی با دستگاه های اجرایی و نیروهای مسلح
۳. ترسیم الگوی فرماندهی و ساختار قرارگاه عملیاتی پدافند غیرعامل در سطوح مختلف عملیاتی جهت انجام انواع عملیات پدافند غیرعامل برابر چرخه عملیات پدافند غیرعامل پیوست و زیر نظام های آن
۴. تعیین وضعیت های عملیاتی پدافند غیرعامل در بخش کشوری به صورت هماهنگ با نظام دفاعی کشور

ماده ۵ - اصول اساسی عملیات پدافند غیر عامل

نظام جامع عملیاتی پدافند غیر عامل کشور

جمعیت هلال احمر
استان خراسان رضوی

Khorasan Razavi
Red Crescent

ماده ۶ - تهدید مفروض این سند

در این نظام نامه، تهدیدات زیر در چارچوب اساسنامه سازمان، بعنوان تهدیدات پایه معرفی می شوند؛

الف) تهدیدات شیمیایی

ب) تهدیدات پرتوی

ج) تهدیدات زیستی

د) تهدیدات سایبری

ه) تهدیدات نظامی

و) الکترونیکی و الکترومغناطیسی

تبصره: این نظام نامه سایر تهدیدات نوین و نوپدید با منشاء دشمن و ترکیبی از آنها در آینده با آن مواجه خواهیم شد را نیز شامل می شود.

ماده ۷ - اهداف عملیاتی نظام پدافند غیر عامل

هدف کلان عملیات پدافند غیرعامل، صیانت و حفاظت و دفاع غیرعامل از پهنه سرزمینی، زیرساخت ها و مردم است که تحقق آن، مستلزم دست یابی به اهداف عملیاتی زیر می باشد؛

(۱) صیانت و دفاع از مردم در برابر تهدیدات،

(۲) حفظ و تداوم کارکردهای اساسی زیرساخت های مرتبط با مردم

(۳) رصد، پایش، تشخیص، هشدار و اشراف اطلاعاتی نسبت به تهدیدات

(۴) حفظ و ارتقاء آمادگی زیرساخت ها و مردم در برابر تهدیدات

(۵) دفاع غیرعامل سرزمینی از پهنه های حیاتی زیرساختی کشور

(۶) طرح ریزی و راهبری اجرای عملیات مقابله و پاسخ اضطراری جامع و ترکیبی

(۷) سازماندهی ساختارهای پدافند غیرعامل و ارتقاء هماهنگی و هم افزایی عملیات مشترک نظامی و غیرنظامی

(۸) هماهنگی بین دستگاهی و راهبری و هدایت تجمیعی انواع عملیات های پدافند غیرعامل و پدافند نوین و ترکیبی در سطوح مختلف

نظام جامع عملیاتی پدافند غیر عامل کشور

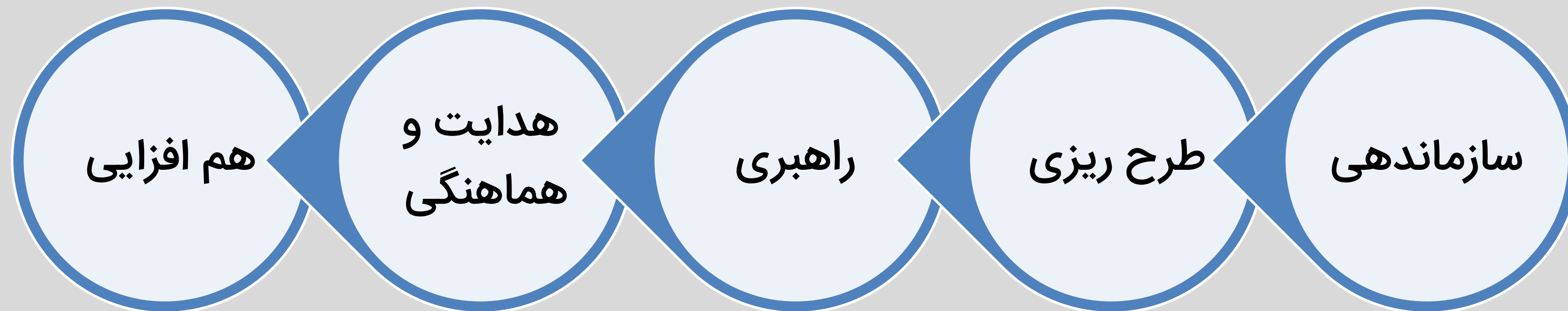

جمعیت هلال احمر
استان خراسان رضوی

Khorasan Razavi
Red Crecent

ماده ۸ - مأموریت قرارگاه عملیاتی پدافند غیر عامل

قرارگاه عملیاتی پدافند غیرعامل مأموریت دارد با

و کلیه ظرفیت های عملیاتی کشوری و لشکری، در

و دستگاهی اجرای اقدامات ذیل را برابر چرخه عملیات پدافند غیرعامل (پیوست) راهبری کند:

نظام جامع عملیاتی پدافند غیر عامل کشور

جمعیت هلال احمر
استان خراسان رضوی

Khorasan Razavi
Red Crecent

ماده ۸ - مأموریت قرارگاه عملیاتی پدافند غیر عامل

(۱) طرح ریزی و هدایت انواع طرح های عملیاتی پدافند غیرعامل کشور

(۲) هدایت برنامه های آموزشی ، تمرینی و رزمایشی دستگاه های اجرایی در جهت نیل به

آمادگی های دفاعی

(۳) رصد و پایش، برآورد تهدیدات و مخاطرات علیه بخش های غیر نظامی کشور

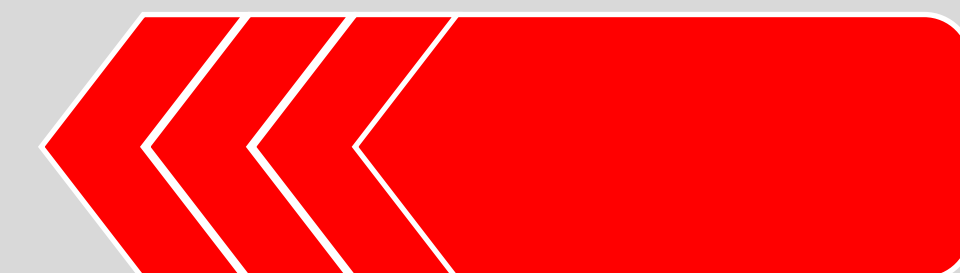
(۴) سازماندهی سامانه فرماندهی و کنترل حوزه های عملیاتی پدافند غیرعامل

(۵) نظارت ، بازرسی و بازدید عملیاتی به منظور کشف آسیب پذیری ها

ماده ۹ - تدبیر عملیاتی

قرارگاه عملیاتی پدافند غیرعامل در یک پیوستگی و انسجام با حوزه کشوری و لشکری با راهبری و هدایت عملیاتی دستگاه های اجرایی و در راستای تدابیر و سیاست های دفاعی و امنیتی کشور نسبت به اقدامات عملیاتی پیشگیرانه و مقابله و پاسخ ، صیانت از مردم ، حفاظت از سرمایه های با اهمیت و پدافند نوین در چهارچوب عملیات پدافند غیرعامل با بسیج منابع ملی انسانی و مادی کشور در سه مرحله قبل، حین و بعد از بحران، در سطوح ملی، منطقه ای، استانی، شهرستانی و دستگاهی براساس وضعیت های عملیاتی ابلاغی اقدام می کند.

ماده ۱۰ - قواعد اساسی و ملاحظات عملیات پدافند غیر عامل

- (۱) مدیریت دارایی ها، مخاطرات و پیامدها
- (۲) کنترل هم افزایی تهدیدات
- (۳) کنترل هم افزایی آسیب پذیری ها و وابستگی های متقابل
- (۴) کنترل و مدیریت تخریب آبشاری و تاخیر در لایه های پیامدی
- (۵) توسعه قابلیت تاب آوری ، تداوم کارکرد، بازیابی، بازسازی، بازتوانی
- (۶) کنترل و کاهش پیامدهای آسیب رسان به مردم
- (۷) تقسیم بندی عملیاتی پدافند سرزمینی
- (۸) تمرکز بر مراکز حیاتی، حساس و مهم
- (۹) هم افزایی لایه های دفاع عامل و پدافند غیرعامل
- (۱۰) هم افزایی مولفه های دفاع ترکیبی
- (۱۱) مصون سازی در برابر تهدیدات درون زا
- (۱۲) پدافند غیرعامل در عمق

ماده ۱۱ – انواع عملیات پدافند غیر عامل

الف) عملیات حفاظت از زیرساخت:

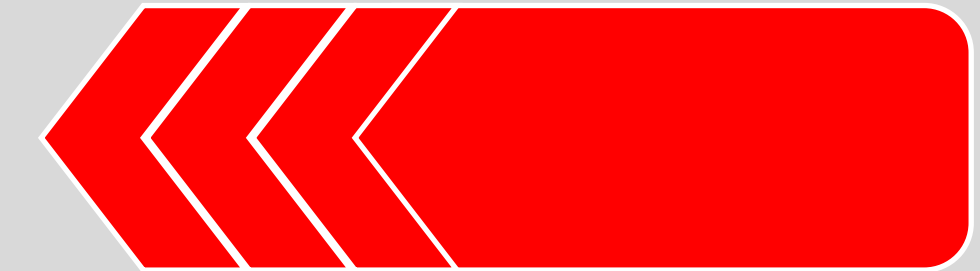
مجموعه تدابیر و اقدامات پدافند غیرعاملی است که توانایی و آمادگی عملیاتی زیرساخت و تداوم کارکردهای آن و دستگاه های اجرایی مسئول را برای پاسخ موثر به حوادث و سوانح ناشی از تهدیدات سایبری، شیمیایی، زیستی، پرتوی و نظامی افزایش می دهد بطوری که زیرساخت و فعالیت آن حفظ گردیده و خسارات انسانی و مادی ناشی از آن را به حداقل می رساند.

ماده ۱۱ – انواع عملیات پدافند غیر عامل

ب) عملیات صیانت از مردم یا دفاع غیرنظامی (پدافند مردم محور):

به مجموعه اقدامات و تدابیر در حوزه مردم و زیرساخت های خدمات رسانو تامین کننده نیازهای اساسی مردم با هدف صیانت و حفاظت از جان و مال مردم، ارتقاء آستانه تحمل مردم در شرایط اضطراری بحران ناشی از جنگ، پایداری و استمرار تامین نیازمند های ضروری آن ها، اطمینان بخشی، آرامش بخشی و افزایش همگرایی مردم و حاکمیت اطلاق می شود.

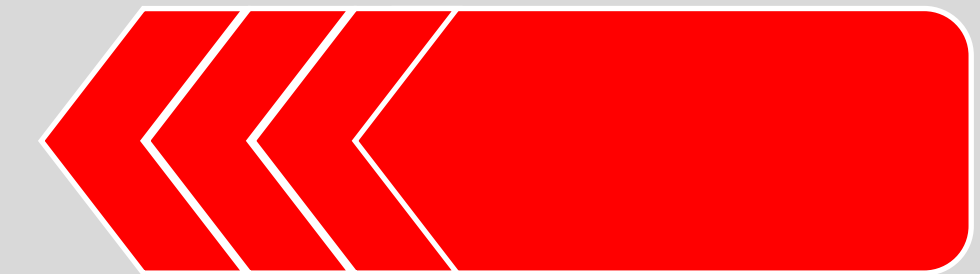
ماده ۱۱ – انواع عملیات پدافند غیر عامل

ج) عملیات پاسخ و مقابله غیر عامل:

مجموعه اقدامات و برنامه های عکس العملی بمنظور مقابله با حادثه و پیامدهای آن از قبیل محدودسازی منطقه عملیات و کنترل پیامدها، هشدار سریع، تخلیه، جستجو، نجات و امداد، تامین امنیت و نظایر آن، متناسب با ویژگی های هر حادثه ناشی از تهدیدات انسان ساخت می باشد.

ماده ۱۱ – انواع عملیات پدافند غیر عامل

د) عملیات پدافندی تداوم کارکرد و برگشت پذیری:

مجموعه اقداماتی که توانایی یک نظام، جامعه، دستگاه اجرایی و یا زیرساخت در معرض مخاطرات، را برای ایستادگی، تحمل، سازگاری و حفظ کارکرد، تطبیق و برگشت پذیری در برابر حوادث و تهدیدات ارتقاء می دهد را عملیات تداوم کارکرد گویند.

ماده ۱۱ – انواع عملیات پدافند غیر عامل

ه) عملیات پدافند رسانه ای و آرامش بخشی :

به استفاده هدفمند و برنامه ریزی شده از تبلیغات و سایر عناصر رسانه ای در جهت آگاهی بخشی، آرامش بخش، اطلاع رسانی و تاثیرگذاری بر روی فکر، ذهن، باور، مواضع و رفتار مردم به منظور مقابله با هم افزایی پیامدهای امنیتی مردمی بواسطه عملیات رسانه ای دشمن و آرامش بخشی به مردم و در جهت پشتیبانی از تحقق سیاست ها و اهداف طرح های عملیاتی پدافند غیرعامل اطلاق می شود.

ماده ۱۱ – انواع عملیات پدافند غیر عامل

و) عملیات پدافند نوین:

به مجموعه اقدامات پدافند غیرعاملی که در زمینه مصون سازی ، پاسخ و مقابله با تهدیدات شیمیایی، زیستی، پرتوی، سایبری و نظامی انسان ساخت و سایر تهدیدات نوین با منشاء دشمن و جلوگیری از هم افزایی با سایر مخاطرات و محدودسازی پیامدهای احتمالی انجام می شوند و باعث کاهش اثرات تهدیدات و محدودسازی دامنه پیامدهای مخرب آن می گردد، عملیات پدافند نوین گفته می شود.

ماده ۱۱ – انواع عملیات پدافند غیر عامل

ز) عملیات پدافند ترکیبی:

به مجموعه اقدامات ترکیبی پدافند غیرعامل برای مصون سازی ، آمادگی، پاسخ و مقابله با وقوع هم زمان و هدفمند دو یا چند تهدید از حوزه های مختلف نظامی ، زیستی، پرتوی، شیمیایی، سایبری و فناوری های نو پدید و سایر حوزه ها (تهدید ترکیبی) باشد ، اطلاق می گردد.

ماده ۱۲ - رویکردهای عملیاتی پدافند غیر عامل

الف) رویکرد عملیاتی پیش بینانه:

رویکرد عملیاتی پیش بینانه شامل اقداماتی از قبیل رصد و پایش ، مراقبت و تشخیص زودهنگام (قبل از وقوع) تهدیدات و اقدامات دشمن به منظور **عدم غافل گیری و ایجاد آمادگی برای رویارویی**

ماده ۱۲ - رویکردهای عملیاتی پدافند غیر عامل

ب) رویکرد عملیاتی پیش گیرانه:

رویکرد عملیاتی پیش گیرانه اقداماتی شامل برطرف کردن آسیب پذیری ها و نقاط ضعف، کنترل و ارتقاء آمادگی ها به منظور **کاهش غافلگیری و برطرف کردن آسیب پذیری های عمده و ارتقاء آمادگی های مقابله ای می باشد.**

ماده ۱۲ - رویکردهای عملیاتی پدافند غیر عامل

ج) رویکرد عملیاتی پیش دستانه:

مجموعه ای از اقدامات عملیاتی است که با هدف **برهم زدن تمرکز و انصراف دشمن از اقدام و** تحمیل اراده خودی برآن و دستیابی به شرایط و موقعیت های بهتر برای نیروهای خودی انجام می گیرد.

ماده ۱۲ - رویکردهای عملیاتی پدافند غیر عامل

ج) رویکرد عملیاتی پیش دستانه:

مجموعه ای از اقدامات عملیاتی است که با هدف **برهم زدن تمرکز و انصراف دشمن از اقدام و** تحمیل اراده خودی برآن و دستیابی به شرایط و موقعیت های بهتر برای نیروهای خودی انجام می گیرد.

ماده ۱۲ - رویکردهای عملیاتی پدافند غیر عامل

هـ) رویکرد عملیاتی مقابله:

به مجموعه اقدامات و عملیاتی که در زمان وقوع حادثه و حمله انجام می شود و شامل پاسخ به حمله و کنترل حادثه و پیامدهای آن می باشد. **در این وضعیت احتمالاً غافلگیری حادث شده** یا بر اساس طرح ریزی از قبل اقدام می شود و واحدهای خودی مجبور به واکنش مقابله ای هستند.

ماده ۱۲ - رویکردهای عملیاتی پدافند غیر عامل

و) رویکرد عملیاتی عکس العملی:

این رویکرد پس از غافلگیر شدن، حین یا پس از حادثه به صورت عکس العملی اتفاق می افتد این رویکرد منجر به اقداماتی عکس العملی و انفعالی با اثر کم و **با محوریت برگشت پذیری به شرایط اولیه و کاهش پیامدها و ضایعات و خسارات** انجام می گیرد.

ماده ۱۳ - راهبرد های عملیاتی پدافند غیر عامل

(۱)

- سازماندهی عملیاتی و طرح ریزی و نهادینه سازی ساختارها و برنامه های عملیاتی پدافند غیرعامل سرزمینی به منظور ایجاد هم پایی عملیاتی با سیاست های دفاعی کشور،

(۲)

- نهادینه سازی برنامه های عملیاتی تداوم کارکردها و پیاده سازی، تمرین و رزمایش آنها به منظور تضمین تداوم کارکردهای اساسی و برگشت پذیری،

(۳)

- سازماندهی و نهادینه سازی برنامه های عملیات پدافندی در حوزه های پاسخ و مقابله در برابر تهدیدات با بکارگیری راهبردهای عملیاتی پدافند غیرعامل

ماده ۱۳ - راهبرد های عملیاتی پدافند غیر عامل

(۴)

- سازماندهی و نهادینه سازی برنامه های عملیات پدافندی در حوزه های پاسخ و مقابله در برابر تهدیدات با بکارگیری راهبردهای عملیاتی پدافند غیرعامل

(۵)

- مدیریت و کاهش مخاطرات CBRNE و کنترل و جلوگیری از هم افزایی با سایر مخاطرات

(۶)

- تاکید بر طرح های خودحفاظتی در زیرساخت ها و دستگاه ها بعنوان دفاع نقطه ای ذاتی با ساختارسازی و تعیین نقش ها

ماده ۱۳ - راهبرد های عملیاتی پدافند غیر عامل

(۷)

- سازماندهی سامانه های عملیاتی و کنترل و هشدار ملی، منطقه ای، استانی و شهرستانی بصورت سلسله مراتبی در بخش های کشوری و لشکری در حوزه پدافند غیرعامل

(۸)

- ارتقاء سطح و کیفیت عملیات پدافند غیرعامل با بهره گیری حداکثری از ظرفیت های علمی و فناوری های نوین متناسب با شناسایی و احصاء تهدیدات جدید و آسیب پذیری ها و ارتقاء آمادگی ها

(۹)

- بهره گیری حداکثری از ظرفیت های بسیج، جهادی، سازمان های مردم نهاد، سازمان های امدادی کشوری بعنوان کمک مستقیم و نیروهای مسلح بعنوان عمل کلی (متناسب با دستورالعمل های ابلاغی) در حوزه پدافند نوین CBRNE متناسب با آمایش سرزمینی موجود مراکز پرخطر و صنعتی کشور

ماده ۱۳ - راهبرد های عملیاتی پدافند غیر عامل

(۱۰)

- نهادینه سازی و تولید اسناد عملیاتی و هادی در راستای اجرای نظام عملیاتی پدافند غیرعامل از طریق تدوین و ابلاغ دستورالعمل ها و آئین نامه های اجرایی و آموزش و پیاده سازی آنها

(۱۱)

- سازماندهی ساختارهای فرماندهی مشترک نظامی و غیرنظامی بنا به نیاز و تعریف سازوکارها، وضعیت ها، سطوح، نظامات، الزامات، آموزش ها ، تمرین و رزمایش و پیاده سازی آنها

(۱۲)

- روزآمدسازی مداوم ظرفیت ها و زیرساخت های سخت افزاری و نرم افزاری جهت حفظ آمادگی برای پاسخ سریع به تهدیدات

ماده ۱۴ - وضعیت عملیاتی

وضعیت های عملیاتی پدافند غیر عامل از ؛

قرمز

نارنجی

زرد

سفید

الف) موارد زیر از ویژگی ها و شرایط **وضعیت سفید** قلمداد می گردد.
شرایط عادی یا تحت کنترل می باشد و پیامد خاصی متصور نیست
احتمال وقوع تهدیدات و تهاجم دشمن در این وضعیت ضعیف یا خیلی
ضعیف است

ماده ۱۴ - وضعیت عملیاتی

وضعیت های عملیاتی پدافند غیر عامل از ؛

ب) موارد زیر از ویژگی های و شرایط **وضعیت زرد** قلمداد می گردد.

- ۱- احتمال وقوع تهدید از کم تا متوسط احساس می شود
- ۲- امکان کنترل و پیشگیری از توسعه تهدید وجود دارد و پیامدها قابل کنترل به نظر می رسند

ماده ۱۴ - وضعیت عملیاتی

وضعیت های عملیاتی پدافند غیر عامل از ؛

(ج) موارد زیر از ویژگی ها و شرایط **وضعیت نارنجی** قلمداد می گردد.

۱- احتمال وقوع تهدید زیاد با قریب الوقوع است

۲- پیامدهای تهدید در این وضعیت گسترش یافته و خسارت ، تلفات ، اختلال و آسیب به زیر ساخت های حائز اهمیت به احتمال زیاد متصور است و کنترل تهدید نیازمند آمادگی و بسیج و تجهیزات می باشد.

ماده ۱۴ - وضعیت عملیاتی

وضعیت های عملیاتی پدافند غیر عامل از ؛

اعلام وضعیت در این شرایط برای دستگاه های اجرایی و زیر ساخت ها انجام می شود

(د) موارد زیر از ویژگی ها و شرایط **وضعیت قرمز** ا قلمداد می گردد .

۱- تهدید در آستانه وقوع بوده و احتمال آن خیلی زیاد است و دستگاه های اجرایی در حالت آماده برای مقابله قرار می گیرند.

۲- اقدامات دشمن با استفاده از جنگ ترکیبی با هدف بر هم زدن امنیت بصورت پنهان به اجرا گذاشته شده است .

۳- در این شرایط اعلام وضعیت اضطراری به صورت عمومی اطلاع رسانی می شود.

ماده ۱۴ - وضعیت عملیاتی

وضعیت های عملیاتی پدافند غیر عامل از ؛

(ه) موارد زیر از ویژگی و شرایط وضعیت قرمز ۲ قلمداد می گردد.

وقوع تهدید قطعی یا در حال وقوع است.

پیامدهای تهدید گسترده و فراگیر شده و طرح های پاسخ و مقابله اجرا می شوند .

اقدامات دشمن با استفاده از تمام توان به منظور سلب امنیت و تخریب و از کار انداختن زیر ساخت های حائز اهمیت بصورت آشکار در ابعاد گسترده به اجرا گذاشته شده است .

ماده ۱۴ - وضعیت عملیاتی

جدول تطبیق وضعیت های عملیاتی نیروهای مسلح و پدافند غیر عامل

وضعیت ن.م	اقدام عملیاتی ن.م	وضعیت عملیاتی پدافند غیر عامل	اقدام در دستگاه کشوری	مرجع تصویب وضعیت در سطح ملی	مرجع تصویب وضعیت در سطح استانی	مرجع تصویب وضعیت در سطح شهرستانی
سفید	فعالیت جاری	سفید	تداوم اقدامات جاری و هوشیاری	شاک	شورای تأمین استان	شورای تأمین شهرستان
زرد	رصد و پایش و آمادگی	زرد	هشدار دهی، ارتقاء هوشیاری و کنترل معمول	شاک	شورای تأمین استان	شورای تأمین شهرستان
قرمز ۱	ارتقاء آمادگی	نارنجی	تشدید کنترل ها ، فراخوان کارکنان، آمادگی برای پاسخ	شاک	شورای تأمین استان	شورای تأمین شهرستان
قرمز ۲	آمادگی برای درگیری و درگیری محدود	قرمز ۱	آمادگی اجرای طرح های عملیاتی واسخ و مقابله	شعام	شاک	شورای تأمین شهرستان
قرمز ۳	درگیری و مقابله	قرمز ۲	توقف فعالیت و اجرای واکنش های نهایی(تخلیه، رهاسازی و...)	شعام	شاک	شورای تأمین شهرستان

ماده ۱۴ - وضعیت عملیاتی

الف

تعیین وضعیت و اعلام شروع و خاتمه شرایط اضطراری در سطوح شهرستان ، استان و ملی به ترتیب زیر انجام می شود.

به دنبال وقوع تهدیدات در قلمرو شهرستان ، فرماندار بعنوان فرمانده قرارگاه عملیاتی پدافند غیر عامل شهرستان ضمن اطلاع رسانی به استاندار در صورت لزوم اعلام شرایط اضطراری خاتمه آن را اعلام می کنند .

ماده ۱۴ - وضعیت عملیاتی

ب

در صورتی که فرماندار ، شدت حادثه را فراتر از ظرفیت پاسخ شهرستان محل وقوع آن تشخیص دهد مراتب را به استاندار گزارش می دهد استاندار ضمن اطلاع رسانی به ریس سازمان فرماندهی قرارگاه پدافند عملیاتی پدافند غیر عامل در استان را بر عهده می گیرد و در صورت رفع شرایط اضطراری خاتمه آن را اعلام می کند .

ماده ۱۴ - وضعیت عملیاتی

ج

در صورتی که استاندار شدت حادثه را فراتر از ظرفیت پاسخ استان محل وقوع آن تشخیص دهد مراتب را به وزیر کشور گزارش می دهد وزیر کشور فرماندهی قرارگاه پدافند عملیاتی پدافند غیر هامل کشور را بر عهده می گیرد و در صورت رفع شرایط اضطراری خاتمه آن را اعلام می کند.

ماده ۱۴ - وضعیت عملیاتی

د

مدیریت ، پایش و راهبری اداره امور مردمک و سیانت و سرمایه های انسانی در بحران های ملی که پاسخ به آنها نیاز به بسیج کلیه منابع و ظرفیتهای سراسر کشور و درخواست کمک بین المللی دارد ، بر عهده ریس جمهور می باشد ، در صورت نیاز به ظرفیت و توانمندی نیروهای مسلح در پاسخ به بحران، به کارگیری نیروی انسانی ، منابع و امکانات حوزه لشکری در مدیریت و رفع شرایط اضطراری ، بر اساس ضوابط ابلغی ستاد کل نیروهای مسلح و آیین نامه بند (ص) ماده ۱۴ قانون مدیریت بحران کشور اقدام می شود. در بحران سطح ملی اعلام شروع و خاتمه شرایط اضطراری با رئیس جمهور است .

ماده ۱۴ - وضعیت عملیاتی

تبصره

تبصره ۱:

اعلام بی درنگ وضعیت عملیاتی در شرایط بروز ناگهانی تهدیدات نظامی - امنیتی از طریق فرمانده نظامی همسطح به مسئول بخش غیر نظامی همتراز انجام می شود .

تبصره ۲:

به منظور هماهنگی بین دستگاه های لشگری و کشوری در تعیین و اعلام وضعیت های عملیاتی ، سازمان موظف است جدول تناظر وضعیت های عملیاتی و اقدامات اجرایی در حوزه های کشوری را به صورت تفصیلی ظرف ۳ ماه تهیه و ابلاغ کند .

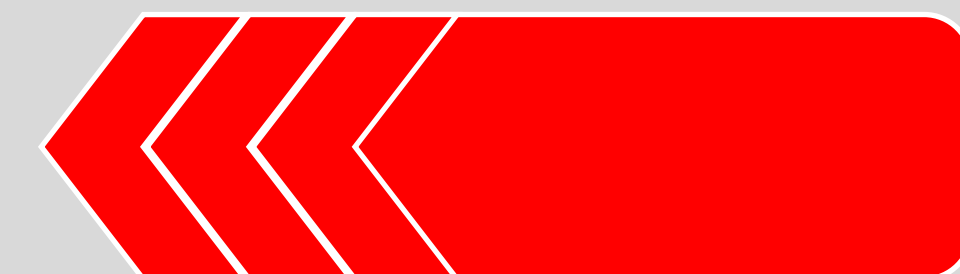
ماده ۱۵ - فرماندهی و ساختار قرارگاه

فرماندهی قرارگاه عملیاتی پدافند غیر عامل به سه دسته ، به شرح زیر تقسیم می شود .

- فرماندهی نظامی :

ساختاری نظامی است که به منظور فرماندهی و بکارگیری ، هدایت و طرح برنامه ریزی عملیاتی بین نظامیان در سطوح مختلف تشکیل و اقدام می نمایند . این قرار گاه در سلسله مراتب نیرو های مسلح بر اساس ضرورت تشکیل و عملیاتی می گردد .

ماده ۱۵ – فرماندهی و ساختار قرارگاه

– فرماندهی غیر نظامی :

ساختاری غیر نظامی است که به منظور فرماندهی و طرح ریزی ، هدایت و راهبری عملیات بخش غیر نظامی کشور تشکیل و عملیات مذکور را هدایت و اجرا می نماید این قرارگاه ها در چهار چوب نظام عملیاتی و نظام های تخصصی مصوبه کمیته دائمی و سازمان تشکیل و عملیاتی می گردند .

ماده ۱۵ – فرماندهی و ساختار قرارگاه

– فرماندهی مشترک :

ساختاریست عملیاتی که به منظور فرماندهی و ایجاد هماهنگی و هم افزایی عملیاتی بین رده های نظامی و غیر نظامی در سطوح مختلف تشکیل می شود. فرمانده این قرارگاه می تواند از میان فرمانده هان نظامی و یا مسئولین غیر نظامی بنا به شرایط منسوب شود .

ماده ۱۵ - فرماندهی و ساختار قرارگاه

در صورت نیاز به ظرفیت و توانمندی نیروهای مسلح در پاسخ به شرایط اضطراری ،
بگاری نیروی انسانی منابع و امکانات تخصصی حوزه لشکری در مدیریت و رفع شرایط
اضطراری بر اساس ضوابط و مقررات و دستور العمل های نیرو های مسلح اقدام خواهد
شد و یگان ها و بخش های تخصصی نیرو های مسلح می تواند در کنترل فرمانده پدافند
غیر عامل در سطوح زیر قرار گیرند.

ماده ۱۵ - فرماندهی و ساختار قرارگاه

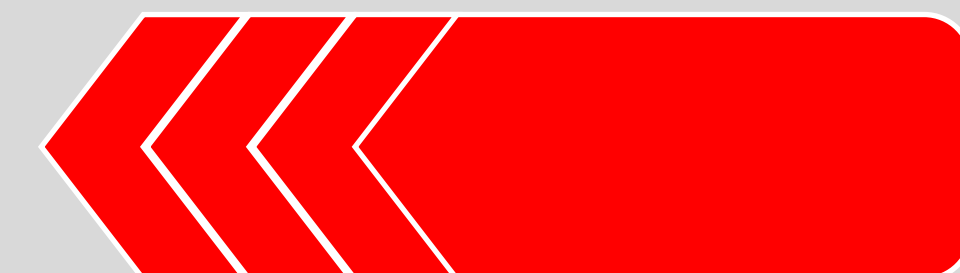
در صورت نیاز به ظرفیت و توانمندی نیروهای مسلح در پاسخ به شرایط اضطراری، بکارگیری نیروی انسانی منابع و امکانات تخصصی حوزه لشکری در مدیریت و رفع شرایط اضطراری بر اساس ضوابط و مقررات و دستور العمل های نیرو های مسلح اقدام خواهد شد و یگان ها و بخش های تخصصی نیرو های مسلح می تواند در کنترل فرمانده پدافند غیر عامل در سطوح زیر قرار گیرند.

سطوح	فرمانده	جانشین	ساختار
ملی	وزیر کشور	رئیس سازمان	قرارگاه عملیاتی پدافند غیر عامل
استان	استاندار	سپاه استان	قرارگاه عملیاتی پدافند غیر عامل استانس
شهرستان	فرماندار	سپاه شهرستان	قرارگاه عملیاتی پدافند غیر عامل شهرستانی

تبصره ۱ - سازمان در شرایط عادی نسبت به طرح ریزی سیاست گذاری تازیم و ابلاغ نظامات ارزیابی و ارتقاء آمادگی ها رصد و پایش و تمرین و رزمایش اقدام می کند .

تبصره ۲ - سازمان در شرایط اضطراری و یا وقوع جنگ قرارگاه عملیاتی پدافند غیر عامل را تشکیل داده و بنا به ضرورت نسبت به ایجاد قرارگاه های تاکتیکی منطقه ای اقدام و ماموریت های واگذار شده را هدایت و راهبری عملیاتی می کند .

ماده ۱۵ - فرماندهی و ساختار قرارگاه

سطوح	فرمانده	جانشین	ساختار
ملی	وزیر کشور	رئیس سازمان	قرارگاه عملیاتی پدافند غیر عامل
استان	استاندار	سپاه استان	قرارگاه عملیاتی پدافند غیر عامل استانس
شهرستان	فرماندار	سپاه شهرستان	قرارگاه عملیاتی پدافند غیر عامل شهرستانی

تبصره ۱ - سازمان در شرایط عادی نسبت به طرح ریزی سیاست گذاری تنظیم و ابلاغ نظامات ارزیابی و ارتقاء آمادگی ها رصد و پایش و تمرین و رزمایش اقدام می کند .

تبصره ۲ - سازمان در شرایط اضطراری و یا وقوع جنگ قرارگاه عملیاتی پدافند غیر عامل را تشکیل داده و بنا به ضرورت نسبت به ایجاد قرارگاه های تاکتیکی منطقه ای اقدام و ماموریت های واگذار شده را هدایت و راهبری عملیاتی می کند .

ماده ۱۶ – وظایف دستگاه های محوری عملیات پدافند غیر عامل

۱-۱۶

فرمانداری و شهرداری

برای عملیات پدافند غیر عامل از قبیل پناهگاه ها و فضاهای امن اسکان موقت ذخایر شهری مدیریت امور شهری تداوم خدمات شهری و همچنین به تخلیه جابجایی و انتقال مردم کمک می کنند .

ماده ۱۶ – وظایف دستگاه های محوری عملیات پدافند غیر عامل

۲-۱۶

سازمان آتش نشانی

مسئول تامین خدمات رفع آلودگی و پدافند نوین شهری ، اطفای حریق و مدیریت اجساد و ضایعات و پسمانداری و همچنین رصد و پایش مخاطرات و حوادث می باشد مسئولیت پاسخ اولیه به حوادث و تهدیدات نوین بوده که با توسعه ظرفیت واحدهای Hazmat (موارد خطرناک) و پدافند نوین و آموزش و تمرین و ارتقاء آمادگی اقدام می کند.

ماده ۱۶ – وظایف دستگاه های محوری عملیات پدافند غیر عامل

۱۶-۳

سازمان فوریت های پزشکی (اورژانس)

(اورژانس) تریاژ ، نجات ، امداد پزشکی ، انتقال و درمان اورژانسی
مصدومین ناشی از تهدیدات و توانمند سازی آموزشی و مهارتی قرار گاه های
عملیاتی پدافند غیر عامل را بر عهده دارد .

ماده ۱۶ – وظایف دستگاه های محوری عملیات پدافند غیر عامل

۴-۱۶

جمعیت هلال احمر

مسئول جستجو و نجات جابجایی و اسکان موقت مردم ، مراقبت جمعی و تامین حفظ و اداره ذخایر راهبر داری غذایی و توزیع مایحتاج عمومی مردم آسیب دیده و آوارگان، اداره اردوگاه های موقت اسکان در شرایط اضطراری است و به امداد پزشکی مصدومین کمک می کند .

ماده ۱۶ - وظایف دستگاه های محوری عملیات پدافند غیر عامل

۵-۱۶

صدا و سیما

نسبت به اطلاع رسانی ، ارتقاء سطح آگاهی مردم اعلام هشدارهای لازم و آرامش بخشی ، اقناع و هدایت افکار عمومی در شرایط اضطراری و آموزش های عمومی عملیات پدافند غیر عامل آحاد جامعه و مقابله با هم افزایی پیامدهای امنیتی جامعه در عملیات رسانه ای دشمن اقدام کند .

ماده ۱۶ - وظایف دستگاه های محوری عملیات پدافند غیر عامل

۶-۱۶

سازمان های مردم نهاد

(سمن ها) و سازمان بسیج مستضعفین با بکارگیری آحاد بسیجیان ، اقشار بسیج و اصناف مردمی با مشارکت در امر سازماندهی مردم در قالب یگان های امدادی به منظور آموزش و تجهیز مردم همکاری در امداد رسانی و انتقال مصدومین و تخلیه و اسکان آسیب دیدگان به تسهیل مدیریت بحران (اداره اردوگاه ها و مردم توزیع تجهیزات و مایحتاج مردم و سایر موارد) کمک می کند .

ماده ۱۶ - وظایف دستگاه های محوری عملیات پدافند غیر عامل

۷-۱۶

نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران

(ناجا) موظف به ایجاد امنیت عمومی و کنترل عبور و مرور (تحدید منطقه) در مناطق حادثه دیده ، انتظام امور و تامین امنیت جان و مال مردم در شرایط اضطراری می باشد .

ماده ۱۶ - وظایف دستگاه های محوری عملیات پدافند غیر عامل

۸-۱۶

سایر دستگاه های اجرایی

دارای واحد های عملیاتی و تخصصی (تعمیرات ، پاسخ ، برگشت پذیری) حوزه های زیر ساختی از قبیل آب ، برق ، سوخت (گاز . نفت . گازوئیل) حمل و نقل ارتباطات و فناوری ، بهداشت و درمان و سایر با سازماندهی واحد های تعمیرات ، بارزسی ، عملیاتی و برگشت به شرایط اولیه در وضعیت های مختلف عملیاتی پدافند غیر عامل مکلف به ایفاء نقش تخصصی خود بوده و در چار چوپ ضوابط و دستور العمل های پدافند غیر عامل موظف به اجرای موارد ۱-۶ می باشند .

ماده ۱۶ – وظایف دستگاه های محوری عملیات پدافند غیر عامل

۱-۸-۱۶

طرح های خود حفاظتی و پاسخ و مقابله با تهدیدات را تهیه و نسبت به سازماندهی ، تعیین نقش ، برقراری ارتباط ، آموزش ، تجهیز ، تمرین و رزمایش کارکنان اقدام کنند.

ماده ۱۶ - وظایف دستگاه های محوری عملیات پدافند غیر عامل

۲-۸-۱۶

برنامه تضمین تداوم کار کرد های اساسی و خدمات ضروری و قابلیت برگشت پذیری در شرایط اضطراری را با انجام وظایف ذاتی و تخصصی خود تهیه و اجرا کنند .

ماده ۱۶ - وظایف دستگاه های محوری عملیات پدافند غیر عامل

۱۶-۸-۳

نسبت به رصد و پایش دائمی آسیب پذیری ها و مقابله و کاهش تهدیدات درون زا و پیامده های آن اقدام کنند .

ماده ۱۶ – وظایف دستگاه های محوری عملیات پدافند غیر عامل

۴-۸-۱۶

نسبت به آموزش و توجیه مدیران کارشناس و کارکنان زیر مجموعه در خصوص وظایف در نظام جامع عملیاتی پدافند غیر عامل اقدام کنند .

ماده ۱۶ – وظایف دستگاه های محوری عملیات پدافند غیر عامل

۵-۸-۱۶

برنامه ریزی ملی و استانی ، تدوین ضوابط و مقررات فنی ، دستورالعمل ها و آیین نامه های مورد نیاز در اجرای نظام جامع عملیاتی پدافند غیر عامل را پیش بینی و پیاده سازی کنند .

ماده ۱۶ - وظایف دستگاه های محوری عملیات پدافند غیر عامل

۱۶-۸-۶

در صورت نیاز و با رعایت مصوبات قرارگاه عملیاتی پدافند غیر عامل ، امکانات و تجهیزات خود را در اختیار تیم های عملیاتی پدافند غیر عامل قرار دهند .

تبصره : سایر وظایف دستگاه های اجرایی در عملیات پدافند غیر عامل در دستور العمل های عملیاتی و اجرایی تبیین و تشریح خواهد شد.

ماده ۱۷

بخش خصوصی و نهادهای عمومی غیر دولتی در شرایط اضطراری و در پاسخ به تهدیدات و مخاطرات موظف به ارائه خدمات و امکانات موجود خواهند بود. هزینه خدمات و امکانات ارائه شده توسط این مراکز با تأیید فرمانده قرارگاه های عملیاتی طبق تعرفه های قانونی بر اساس عرف از سوی دستگاه سفارش دهنده پرداخت می شود .

ماده ۱۸

اعتبارات مورد نیاز اجرای این نظام عملیاتی از محل اعتبارات مربوط به پدافند غیر عامل در قوانین بودجه سالانه کشور و در شرایط وقوع تهدیدات از محل اعتبارات پیش بینی شده در بند (م) ماده ۲۸ قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) برابر فرایند دولت – تامین می شود .

ماده ۱۹

سازمان با همکاری دستگاه های اجرایی ذی ربط ، نظام نامه های تخصصی ، دستورالعمل ها و طرح های عملیاتی مورد نیاز برای پیاده سازی این نظام را تهیه و دستگاه های اجرایی ابلاغ می کنند ، دستگاه های اجرایی موظفند متناسب با جدول وضعیت های عملیاتی ، دستورالعمل اجرایی مشتمل بر اقدامات پدافند غیر عامل در وضعیت های مختلف خود را در چار چوب مفاد این نظام نامه تهیه و ابلاغ کنند .

ماده ۲۰

دستگاه های اجرایی موظفند هر گونه قصور و کوتاهی در اجرای این نظام نامه در زیر ساخت ها و مراکز حیاتی و حساس و مهم را به قرارگاه عملیاتی پدافند غیر عامل گزارش کنند و برابر مقررات برخورد قانونی نمایند.

ماده ۲۱

قرارگاه عملیاتی پدافند غیر عامل با مستنکفین از این نظام نامه

بنابر تخلف صورت گرفته و بر اساس شیوه های نامه ای که توسط قرارگاه تنظیم و ابلاغ می

گردد برخورد انضباطی کرده و در صورت نیاز از طریق قوه قضائیه اقدام می کند .

ماده ۲۲

سازمان بر حسن اجرای این نظام نامه نظارت و اجرای آن را سالانه به کمیته گزارش کند .

ماده ۲۳

این تصویب نامه در بیست و سه ماده و شصت و هفت بند و هشت تبصره در شصت و یک جلسه کمیته دائمی به تاریخ بیست و چهارم اسفند ماه سال یک هزار و چهارصد هجری شمسی به تصویب رسید .

نظام جامع عملیاتی پدافند غیر عامل کشور

نظام جامع عملیاتی پدافند غیر عامل کشور

مشمول بر بیست و سه ماده و شصت و هفت بند و هشت تبصره که در تاریخ ۲۴/۱۲/۱۴۰۰ در
رשמتمین جلسه کمیته دائمی پدافند غیر عامل کشور به تصویب رسیده به استناد تبصره
یک ماده نه اساسنامه سازمان پدافند غیر عامل کشور
مصوب مقام معظم رهبری و فرماندهی کل قوا «مدظله العالی» جهت اجرا ابلاغ می گردد .